



Br:

Podgorica, 28. novembar 2023.

IZVJEŠTAJ

o učešću predsjednika Vlade Milojka Spajića na neformalnom sastanku lidera država članica NATO-a iz jugoistočne Evrope sa generalnim sekretarom NATO-a, 22. novembar, Skoplje, Republika Sjeverna Makedonija

Predsjednik Vlade Crne Gore Milojko Spajić predvodio je delegaciju Crne Gore na neformalnom sastanku lidera država članica NATO-a iz jugoistočne Evrope, prilikom kojeg se susreo sa generalnim sekretarom NATO-a Jensom Stoltenbergom i predsjednikom Vlade Republike Sjeverne Makedonije Dimitrom Kovačevskim.

U delegaciji Crne Gore su bili: šef Kabineta predsjednika Vlade Branko Krvavac, savjetnica predsjednika Vlade za vanjsku politiku Milica Perišić, savjetnica predsjednika Vlade, rukovoditeljka službe za odnose sa javnošću Jovana Bojović i direktorica Direkcije za politiku bezbjednosti u Ministarstvu vanjskih poslova Dijana Tući.

Odluke sa neformalnog sastanka lidera država članica NATO-a iz jugoistočne Evrope

Sastanak generalnog sekretara NATO-a Jensa Stoltenberga sa liderima pet¹ država članica NATO-a iz jugoistočne Evrope – Albanijom, Hrvatskom, Crnom Gorom i Sjevernom Makedonijom, bila je prilika da se pošalju ključne poruke za stabilnost i bezbjednost na Zapadnom Balkanu. Budući da je ovaj region strateški važan za Alijansu, susret je takođe bio prilika da se države osvrnu na uspjehe politike otvorenih vrata i da potvrde ključnu ulogu NATO-a u regionu kao ključnog faktora bezbjednosti.

Na sastanku je bilo riječi o trenutnim izazovima, izgradnji dugoročnog mira i stabilnosti u regionu, ali i ključnim temama koje imaju uticaj na bezbjednost evroatlantske zajednice kao što je rat u Ukrajini i Pojasu Gaze. Lideri su ukazali na aktuelan momenat u kojem se okupljaju, u trenutku ratova i ozbiljnih kriza koje imaju potencijal da se preliju na region Zapadnog Balkana, te da sve države regiona moraju uložiti dodatne napore u očuvanju stabilnosti i mira. Oni su istakli činjenicu da je region podložen uticajima sa strane, koji podstiču nestabilnost, dezinformacije, kao i hibridne i sajber prijetnje. Sve pobrojano naglašava potrebu za aktivnim angažmanom Alijanse na području Zapadnog Balkana.

¹ Predsjednik Vlade Slovenije Robert Golob iz opravdanih razloga nije prisustvovao sastanku.

U tom smislu, ukazana podrška mirovnoj misiji KFOR, koja je na terenu od 1999, i njenom doprinosu održavanju sigurnog i bezbjednog okruženja na Kosovu, kao i podrška Alijanse dijalogu na relaciji Beograd – Priština pod pokroviteljstvom EU. U tom kontekstu, lideri su ukazali na značaj podsticanja ispunjavanja reformi Bosne i Hercegovine i njenom evroatlantskom putu. Pohvaljena je saradnja sa Evropskom unijom u kontekstu operacije EUFOR Althea, i ukazano zadovoljstvo produžetkom mandata.

Ocjena posjete

Predsjednik Vlade je izrazio posebno zadovoljstvo što je njegova prva službena posjeta nakon imenovanja jednoj od zemalja regiona, Sjevernoj Makedoniji, ujedno i povod za učešće na neformalnom mini samitu NATO-a. Ukazao je na aktuelni momenat u kontekstu geopolitičkih dešavanja kao i na potrebu za daljim snaženjem saradnje država Zapadnog Balkana u zajedničkim oblastima od interesa.

Predsjednik Vlade Spajić potvrdio je da Crna Gora svoju vanjsku politiku sprovodi rukovodeći se strateškim nacionalnim interesima, u okviru kojih aktivno i kredibilno članstvo u NATO-u predstavlja jedan od spoljnopolitičkih prioriteta. Crna Gora će nastaviti da doprinosi politici odvracanja i odbrane, jačanju ciljeva i sposobnosti, kao i učešću u misijama i operacijama.

U odnosu na bezbjednosnu situaciju u regionu, istakao je značaj međunarodnog prisustva i zajednički angažman Evropske unije i NATO-a u Bosni i Hercegovini i na Kosovu. U kontekstu nedavnih dešavanja na Kosovu istakao značaj NATO prisustva i uloge KFOR-a kao garanta mira i stabilnosti, te s tim u vezi pozdravio odluku Alijanse da poveća broj oružanih snaga. Osvrnuo se i na značaj pružanja pomoći ranjivim partnerima iz našeg susjedstva i podrške reformskih procesima u Bosni i Hercegovini. Ponovio je podršku Crne Gore u pravcu normalizacije odnosa Kosova i Srbije pod pokroviteljstvom EU.

Takođe, u kontekstu rata u Ukrajini osvrnuo se na evroatlantsku perspektivu ove države i potvrdio našu stratešku opredijeljenost da obezbijedimo nastavak političke i praktične podrške Ukrajini dok god je to potrebno. Po pitanju bezbjednosne situacije u Pojasu Gaze, saopštio da će Crna Gora nastaviti da poziva na prekid vatre i zaštitu nevinih civila koji stradaju na području Gaze, istovremeno se zalažući da dvije sukobljene strane nađu rješenje.